

Mentres tant creixia l'entusiasme dins la vila y en els pobles veïns. De ponent devallava ja 'l nombrós aplech de Ridaura, ab que seguiren els de Las Presas, Mayol, La Pinya, La Cot, Batet, Begudá y el de Sant Joan les Fonts, que fou notabilíssim y extraordinari. Tantes multitudes ajuntantse dintre y devant de la iglesia de Sant Esteve ab els olotins, constituïren una formidable y atapahida currua de gent que pecant de curt, tal volta, pot suposarse formada per vuyt ó nou mil persones. Allavors comensá la que 'n dirém *romeria*, emprenent l'ascensió á Sant Francesch.

Per no incorrer en algún descuyt, que de veres sentiríam, no entrarem en detalls especificant quines foren les associacions que concorregueren al acte, precedint al pendó portat per l'Iltre. Sr. Alcalde, al que seguia la Corporació municipal, comunitats religioses y cabildo parroquial presidit pe 'l Rvt. Sr. Rector. La banda municipal tancava la comitiva. Lo que si hem de dir, que les banderes y pendons que seguidament desfilaren foren nombrosíssims y molts de gran gust y riquesa.

Quan els últims concurrents á aquella interminable romeria coronaren l'antich volcá, comensá la cerimonia d'inaugurarse la Creu de ferro allí enlayrada, pujant á un púlpit improvisat el P. Miquel de Barcelona, jove relligiós caputxi, qui en catalá, ab frases elocuentíssimes y ab estentórea veu, explicá lo que significava aquell acte y felicitá als concurrents. De veres emocionavan aquelles paraules llensades en ple ayre, en un escenari grandió y á la llum del sol ponent que daurava 'l cel ab rogenques tines.

De com l'ánim ne sorti impresionat per tot aquell conjunt, ja hem dit que ja ploma no encerta á explicarho.

Precis es recordar la especialíssima situació del Montsacopa ab la vila en son faldar y enfilant les hermosíssimes valls que forman aquesta encontrada, l'óval de gegantines montanyes, grahons del Canigó, que envejósament l'enclouen, la solemnitat del fet que 's commemorava, l'entusiasme de la multitud que ab sos càntichs el traduhia y les mil notes de vivíssims colors que oferian el cel, l'horitzó y la montanya, esbalahint els ulls ab sa varietat y armonia, pera poder compendrer que certs espectacles se senten, mes no 's descriuhen. Al devallar, quan d'aprop d'Olot se veyá 'l formiguetj humá marcar el camí de la montanya y dibuixarse en el cel la silueta dels ayrosos pendons y de la bigorrada comitiva, recordava un d'aquells cuadros bíblichs com el del *Sinahi* ó del *Sermó de la montanya*.

Y mirant alsarse magestuosos els brassos de la Creu, y recordant que per honorarla s'habian aplegat pobles y més pobles, géneres y més géneres de tot estament y condició, els llabis instintivament somreyan de pietat pe 'ls pobres baladrers que 's proclaman ilustrats y sabis al declarar morta la Fè cristiana; sens considerar que 'ls morts son ells, morts de cor y d'esperances al ofegarse entre glopades d'una xorca materia.

UNA DIADA DELS REYS

(Recorts de ma infantesa)

M' en recordo com si fos avuy. Tenia allavors set anys y tinch que confessar que la meva fe ab els Reys era tant gran que ni el més petit dupte l'havia may enfosquit.

Precisament aquell any, segons me